
HENRY BAUCHAU

DIOTIME VE ASLANLAR

Metis Edebiyat

Henry Bauchau DİOTİME VE ASLANLAR

Fransızca yazan Belçikalı romancı, şair ve oyun yazarı Henry Bauchau 12 Ocak 1913'te Malines'de doğdu. 1914 yılında Louvain kentinin Almanlar tarafından yakılmasına tanık oldu; bu korku ve yıkım imgesi, yazarın yaşamında ve yapıtlarında ağırlığını hep duyurdu.

Hukuk eğitimi alan Bauchau, 1936 yılında avukat oldu. İkinci Dünya Savaşı'nda direnişçilere katılarak Ardennes bölgesinde Almanlar'a karşı çarpıştı. 1946 yılında Paris'e yerleşerek yayıncı olarak çalışmaya başladı. 1950'de psikanalize girmesi yaşamında bir dönüm noktası oldu. 1975 yılında, ergenlik çağı sorunları üzerine uzmanlaşarak terapistliğe başladı. Paris VII Üniversitesi'nde psikanaliz ve sanat üzerine dersler verdi. Bauchau, 1990 yılında, Belçika Kraliyet Akademisi üyeliğine seçildi.

Bauchau, daha önce yayımladığımız *Oidipus Yollarında* ile *Antigone* arasında yazdığı *Diotime ve Aslanlar*'da, her iki romanda da şifacı olarak karşımıza çıkan Diotime'nin çocukluğunu ve ilkgençliğini anlatıyor bize.

Metis Yayınları
İpek Sokak 9, 34433 Beyoğlu, İstanbul
Tel: 212 2454696 Faks: 212 2454519
e-posta: info@metiskitap.com
www.metiskitap.com

Metis Edebiyat
DİOTİME VE ASLANLAR
Henry Bauchau
Özgün Adı: Diotime et les lions

© Actes Sud, 1991
© Metis Yayınları, 2004

İlk Basım: Ağustos 2004

Yayın Yönetmeni:
Müge Gürsoy Sökmen

Kapak Tasarımı: Emine Bora
Kapak Resmi:
Aslan tarafından öldürülen köle, Nemrud

Dizgi ve Baskı Öncesi Hazırlık: Metis Yayıncılık Ltd.
Baskı ve Cilt: Yaylacık Matbaacılık Ltd.

ISBN 975-342-480-9

HENRY BAUCHAU
DİOTİME
VE ASLANLAR

anlatı

Fransızca'dan Çeviren:
SOSİ DOLANOĞLU

METİS YAYINLARI

*Bunun aşk olduğunu kimse bana söylememiş
olsaydı, kınından çekilmiş bir kılıç derdim.*

(Rudyard Kipling tarafından eski bir Hintli şaire atfedilen
ve Jorge Luis Borges'in alıntıladığı metin.)

Zihnimi yoklayıp da iyice gerilere gittiğimde, büyükbabam Kambyses'in bileğinde şahini, peşinde silahlı hizmetkârları, dörtnala bize gelişi canlanıyor daima gözümün önünde. Annemi büyük bir saygıyla selamlıyor, sanki evindeymişçesine her şeyi teftiş ediyor ve atların çıkardığı muazzam gürültüde bir toz bulutunda kaybolup uzaklaşıyor. Onca hayran olduğum, Hint Okyanusunda bir filoya kumanda etmiş ve savaşlar kazanmış olan babam, onun mevcudiyeti karşısında bazen afallamış ve adeta ürkmüş görünürdü. Herkes Kambyses'ten çok çekinirdi, bense, herhalde annesine benzediğimden, ondan hiçbir zaman korkmadım.

Bir sabah, genç bir hizmetçi kızla yalnızdım. Kambyses çıkageldi. İnmeye tenezzül etmediği, ter içinde kalmış atının üstünde ışıldayarak, sert bakışlarla bizi süzüyordu. Küçücüküm, gözlerim kamaşmıştı, ona

doğru koşup, "Ata bineyim, seninle beraber ata bineyim!" dedim. Kendime güvenim bu vahşî adamı güldürdü, duygulandırdı belki de. Beni ensemden tuttuğu gibi eyerinin üstüne, önüne oturttu. Muhafızlarıyla çevrili olarak, dörtnala yola çıktık; onun gözünde çıktığı onca avdan biri olan bu av, benim gözümde hayatın sarhoşluğu, icadıydı. Yakıcı havada ve atların kokusunda hız sevincini o zaman keşfettim. Sonraları, buna benzer bir zevki açık denizde, fırtınalı havada, Arses teknenin dümenindeyken yaşadım bir tek.

Kambyses bütün gün beni yanında tuttu, ana-babamın evine getirdiğinde kollarında uyuyakalmıştım. Beni Kyros'a uzattığında şöyle dedi: "Kızın iyi bir süvari olacak, ona at binmeyi ve avlanmayı bizzat öğreteceğim." Sözüünü tuttu, sık sık bize uğrayıp aldı beni, sonraları neredeyse her gün. Çok geçmeden bana güzel bir tay verdi ve sayısız tutkuları içinde en güçlüsü olan şahincilik sanatının sırrını bana öğretmeye koyuldu.

Ailem onun bana olan sevgisinden ve benim çevresindeki herkeste saygı ve çoğu zaman dehşet uyandıran bu adama karşı gösterdiğim hayli sevecen pervasızlıktan dolayı hem şaşkın hem de mutluydu. Kambyses benimle çok fazla konuşmuyordu ama, avlarımız veya dörtnala koşularımız sırasında karşıma herhangi

bir engel çıkarsa onu daima yanımda buluyordum. Me-seleyi kendi başıma halledersem, neşeli ve hoşnut bir tebessümle bakıyordu bana. Bu tebessüm uğruna korkularımı yenmeye ve bütün tehlikelere meydan okumaya hazırdım.

Böylece çocukluğumu ve ilk gençliğimi iki ayrı hayat yaşayarak geçirdim. Biri, ablam gibi dans, şiir, müzik öğrenirken, annemizin bizi ev işlerine alıştırdığı sessiz sakin ve ahenkli bir hayat. Buna koşturarak ve neredeyse ailemden habersiz, sırf bedensel faaliyetlerden, çalılıklarda, ormanda ve kumların üstünde at koşturmaktan, dağlı kabilelerin yanında geçirilen günlerden oluşan başka bir yaşam sürüyordum; büyükbabamın bana duyduğu sevgiyle ava ve güce olan dizginsiz tutkusu beni bunlara sürüklüyordu. Biraz daha büyüdüğümde, Kambyses, annemin itirazına rağmen, büyük yırtıcı hayvanların karşısına korkusuzca çıktığı çölün sınırlarında avlanmaya götürdü beni. Böyle zamanlarda Kyros, beni hayrete düşürerek, sık sık bize eşlik ediyordu. İki erkek arkalarında, uzakta durmaya zorluyorlardı beni, ama bazen, ortak tutkularının ateşine kapılıp beni unutuyorlardı, böylece dövüşmekte oldukları aslanlara gizlice yaklaşabiliyordum; aslanlar beni de onlar kadar büyülüyordu.

Kambyses, anne tarafından bir Pers soyuna mensuptu ve bu soyun en eski ataları aslanlardı. Aslan tanrılar belki de, zira onlarda kendini görüyor, kendini buluyordu. Aslanlarla olan bu kan bağı bütünü klanımıza yaymıştı. Annemle ablamın tiksindiği bu kültü anlaşılabilir bir biçimde babamla bana aktarmıştı. Aslanlarla mücadele yılın sadece bir bölümünde sürüyordu ve aynı anda sadece tek bir yırtıcı hayvana saldırılabilirdi. Yılda bir defa onlarla bizim aramızda iki gün ve bir gece süren, ayın halini almış bir savaş meydana gelirdi. Yılın en büyük bayramıydı bu, daima pek çok kişi ölür ve sayısız kişi yaralanırdı, ama klanın ve komşu kabilelerin avcıları için Kambyses tarafından bu bayrama kabul edilmekten daha büyük şeref yoktu. Büyürken, bu bayrama katılmak için giderek artan bir arzu duyuyordum, bundan anneme söz ettim, vazgeçmem için yalvardı, genç bir kızın yerinin orası olmadığını ve geleneğin buna izin vermediğini söyledi. Bense aksine, klanımızın kökeninde, erkek aslanlar kadar korkunç, onlar kadar güçlü dişi aslan tanrıçalar olduğunu düşünüyordum. Muhakkak onlardan birinin soyundan geliyordum; hem, aşikâr nedenlerden, savaşımızda dişi aslanları ve yavrularını öldürmek yasak edilmişse de, dişiler dövüşte korkutucu bir rol oynuyorlar ve bizimki-

lerin ölmesine ve yaralanmasına en az erkek aslanlar kadar sebebiyet veriyorlardı.

Bu arzudan vazgeçemedim. Babam Kyros'la konuştum, hemen anladı beni. Bu arzuda dile gelen ne akıldır ne de kalp, kandır dedi. Kan ise harekettir, bizzat hayatın hareketi, o da ancak ölümdedir. O sıralar söylediklerini anlayacak yaşta değildim ama, Kambyzes'ten aslanlar savaşına katılmak için icazet isteme izin verdiğinde, büyükbabama koştum. Zaten klanın en iyi şahincisi olduğumdan, avda en iyi avcılarımızla rekabet de edebildiğimi söyledim ona. Halbuki henüz ne bir aslanla dövüşmüş ne de bir aslan öldürmüştüm ve onunla babamın yaptığı gibi kanımdan olan varlıklarla karşı karşıya gelmenin zamanı gelmişti artık. Onlarla yapılan bu dövüş ayinine katılmadıkça, huzur bulmayacak ve mutlu olamayacaktım.

Beni dinlerken yüzünde haz dolu bir tebessümün belirdiğini gördüm ve kazandığımı anladım. Bana şunları söyledi: "Bu yıl bizimle geleceksin, sana yeni bir kısrak vereceğim. Çok güzel bir kısraktır, onu eğitmek gerekecek."

"Annem bunun klanın geleneğine aykırı olduğunu söylüyor," deyince, "Yeni bir gelenek yaratacağız, sen de bu geleneğin öncüsü olacaksın," dedi.

Mutluluktan uçarak eve döndüm, Kambyses'in kadiri mutlak iradesine hiçbir Şeyin karşı çıkmayacağına inanıyordum. Annemin itirazını hesaba katmamıŐtım. Aslanlar savaşına katılma arzum onun dünyayı insan ölüsüne göre düzenlemeye yönelik Greklere özgü emeline hael getiriyordu. Büyük yırtıcı hayvanların soyundan geldiğini kabul eden ve kanı –ki bu annemin gözünde en hayvanî Őeydi– tanrılarla insanlara duyulan sevgi ve aile hayatına duyulan muŐfik saygı kadar üstün tutan bu yanımızı, kızında bile ortaya çıksa, reddetmekten başkası gelmezdi elinden.

Kambyses'in kararına karşı çıkmayı istemediğini ama bu kararı kabul edemeyeceğini söyledi babama. Bu yüzden de aslanlar savaşı sona erece kadar bizden ayrılacaktı. Kyros yıkıldı, unku hep uyumlu bir birlik-telikleri olmuŐtu. Ben de en az onun kadar yıkılmıŐtım, annemin odasına koşup ona ailemi ayıran ve o zamana kadar gayet asude olan hayatımızı paralayabilecek bu tasarıdan vazgetiğimi söyledim. Bu vazgeiŐi onayladı, ama buna inanmadığını ve sanki tanımadığı biriy-miŐim gibi bana tuhaf bir Şekilde baktığını gördüm. Ayin halini almış bu bayrama gitmeyeceğimi söyledim babama, bana teŐekkur etti. Kambyses'e de söyledim. Hiç karşılık vermedi, ama onun da annem gibi bana

inanmadığını gördüm. O gün ve sonraki günler aslanları düşünmemek ve annemin olmamı dilediği gibi kendini şarkıya, dansa, ev hayatına vermiş bir genç kız gibi davranmak için elimden geleni yaptım. Gündüzleri bu rolü yerine getirmeyi başardım da, gecelerim korkunç bir hal almıştı. Rüyamda aslanları veya evimizin kapısında ağlayarak bana bakan annemi görüyordum daima. O zaman da Kambyes'e saldırıyor, onu yere deviriyordum, çünkü annem gibi olmama engel olan oydu. Gerilim o kadar şiddetlendi ki, hezeyana doğru sürüklendim. O günlerden aklımda, ölmeyi istediğim kahır dolu anların karanlık hatırası kaldı sadece, bu anlar harikulade neşeli dakikalarla nöbetleşe birbirini takip ediyordu. O zaman her şey coşku, açıklık ve özgürleşme halini alıyordu. Babam ve ablam beni sakinleştirmeye nafil uğraşıyorlardı. Kambyes her yerde beni izlemekle ve hep orada olmakla yetiniyordu. Bazen engelin o olduğuna inanıyordum, üzerine atılıyor ve ona zalimce vuruyordum. Duygularını belli etmeden, vurmama müsaade ediyor ve babamın beni zaptetmesine engel oluyordu. Delice sevinç anlarımda, onu görmek mutluluğumu artırıyor, zira gördüğüm onun hatları değil hayranlık uyandıran bir aslanın hatlarıydı ve bu aslan için gülüyor, dans ediyor, onu yenmek ve öldür-

mek ümidiyle şarkı söyleyerek silahlarımı biliyordum.

Annem ümitsizlik ve bitkinlik anlarımı sükûnetle seyretmişti, bu anların beni iyileştireceğini ve kendime getireceğini düşünüyordu. Ama taşkın neşenin beni gittikçe daha sık ele geçirdiğini görünce, çok derinden etkilendi zira kendimde bu yarayı ona olan sevgimden açığımı biliyordu. Bunun üzerine Kyros, annemin vahşice bulduğu bu mutluluğu deliliktense gerçeklikte tatmamın daha iyi olacağını söyledi ona. Annem bana doğru koştu ve beni sıkıca kucaklayarak şöyle dedi: "Madem aslansın, aslan ol! O ayine git, sana izin veriyorum, hatta senden bunu yapmanı istiyorum." Ne söylediğini anlamıyordum, kendi başıma gülüp şarkı söylemeye devam ediyordum. Ağlamaya başladı, sonra yavaş yavaş ben de ağlamaya başladım. Uzun süre ağlaştık ve hezeyan, gözyaşlarıyla birlikte içimden akıp gitti.

O akşam annem beni yatağına, koynuna aldı, bir gün ve bir gece uyudum, uyandığında oradaydı ve bana yemek getirmişti. Çok acıkmıştım, yemek yedik ve bana şöyle dedi: "Kalk ve Kambyes'e git. Yeni atın onda."

Muhteşem bir al kısraktı. Onu görünce hayranlık ve mutluluktan kendimden geçtim. Kambyes iyileşmiş olduğumu gördü ve yırtıcılarla yapılacak dövüş için

kısrağı hemen eğitmeye başlayacağımızı söyledi.

Aslanlar savaşı dönemi geldiğinde on dördüme yeni girmiştım. Harikulade kısrağıma biniyor ve babamla Kambyes'in benimle gurur duyduklarını hissediyordum. Bu savaş ayını bizim her zamanki avlarımıza benzemiyordu. Silahlanmış dağlılar aslanları dövüş mekânı olan geniş ovaya doğru geriletiyorlardı yavaş yavaş. Aslanların saflarını zorlamasını önlemek için meşaleler taşıyarak onları avcıların bulunduğu yere doğru sürenler, giderek daralan geniş bir çember oluşturuyorlardı. Tehlikenin, o günlerde tüketilen kutsal mantarlarla içeceklerin etkisi altında, onlar da hepimiz gibi aşırı bir gerginlik içindeydiler. Olağandışı seslerle haykırarak, davullarına üst üste vurarak ve borular öttürerek ilerliyorlardı. Yırtıcılar kükremeleriyle adamlara cevap verirken, onları beklediğimiz yere doğru ağır ağır geriliyorlardı.

Orada, savaş arabalarına binmiş olan Kambyes, Kyros ve klanın önde gelen reisleri oklarıyla erkek aslanları delik deşik etmeye başladılar. Aslanların kükreyerek sıçradığını, okları böğürlerinden çıkarmak için silkindiklerini görmek olağanüstü bir manzaraydı. Asıl düşmanlarının nerede olduğunu yavaş yavaş anlıyorlardı ve onlara hücum etmeye çalışıyorlardı, ama usta

arabacıların sürdüğü savaş arabaları o kadar hızlı yer değiştiriyordu ki hücum edemiyorlardı. Klanın âdetine göre savaş arabalarından inip at üstünde veya yayan aslanlara kargıyla saldırmanın vakti gelmişti.

O sırada bir karışıklık oldu, savaş arabalarının arkasında siperde durup kesinlikle ortaya çıkmamamı söylemiş olan Kambyses ile Kyros, beni gözden kaybettiler. Yırtıcı hayvanların kükremeleri, atların kişneme-leri, silahların şakırtısı, av sürücülerinin haykırıışları, bütün bunlar başımı döndürmüştü. Birden, serin sabah yeli dövüşün başlamasıyla kalkmış olan toz bulutlarını dağıtınca güneş çıktı ve ben, tepeden tırnağa ateş kesilip, ilk aslanımı öldürme arzusunu duydum içimde. Çok yakında, karşımda bir erkek aslan duruyordu, kükrüyordu ve hücumu hazırdı. Güneş kadar güzeldi. Atımı öyle şiddetli ileri sürdüm ki şaşırıldı ve sıçramaya fırsat bulamadan kargım eğik vaziyette üzerine vardım.

Kargım vücuduna saplandığında hissettiğim sözle anlatılmaz haz ve tikslenme duygusunu hâlâ yaşıyorum. Darbe öyle sertti ki kargım kırıldı ve atımın birdenbire yana atılmasıyla yere düştüm. Düşerken, yırtıcı hayvanın bir hamle yaptığını gördüm; ama sıçrayamadan, yıldırım çarpmışçasına tekrar yere düştü. Atımın dizginlerini bırakmamıştım, düşmenin verdiği ser-

semleyle tekrar eyere otururken dişi aslanın apansız ortaya çıktığını gördüm. Onu yanı başımda bulunca, Kambyses'in bana öğrettiği gibi kısırağımın karnının altına kaydım. Kısrak kaçmaya çalıştı, ama yırtıcı hayvan pençelerini çoktan böğrüne geçirmişti ve onu yere devirdi, bana sadece bir pençe darbesi isabet etti, hafif bir yara aldım. Kısrakımı kurtarmak isteğiyle kargımın kırık parçasını dişi aslanın ağzına sokmaya uğraşıyordum ki üzerime sıçradı. O esnada yere yığıldı ve ben, tepemde durmuş, atlarının üstünden kaygıyla bana bakan üç dev şekil gördüm. Bunlar kargularını hayvana saptanmış olan Kambyses ile Kyros ve bir kılıç darbesiyle onun işini bitirmiş olan Akoum'du – büyükbabamın kâhyası. Yaralı olup olmadığına bakmak için atından atlamıştı, genellikle duygularını belli etmeyen yüzünün solgunluğu çarpıtı beni. Can çekişen dişi aslanın pençe darbelerinden ve irkilip sarsılmasından uzak tutmak için beni kollarına aldı ve Kambyses'e uzattı, o da beni alıp dörtnala uzaklaştı. Akoum'un kollarında olduğum kısa süre zarfında, beni iğrendiren bir tutku sezdim onda. Bunu düşünecek vaktim olmadı, zira Kyros ve Kambyses yaramın ağır olmadığını görünce, zafer neraları atarak beni erkek aslanın cesedinin yanına geri getirdiler. Babam kırık kargıyı aslanın gövdesinden çı-

kardı. Tam kalbinden vurmuş, diye bağırdı ve beni Kambyses'in atının üstünden alarak havaya kaldırıp yırtıcı hayvanın cesedinin etrafında zaferle dolaştırdı, bu sırada bütün süvariler etrafımızda bir çember oluşturdular. Ayin usullerini biliyordum. Hasmımın önünde diz çöktüm ve saygıyla eğildim, alnını öptüm. Yarısından akan kanın birazını alıp benimkinden akana karıştırdım. Daha sonra kanı alnıma, kalbime ve son olarak dudaklarıma sürdüm. Bunun üzerine klanın erkekleri müthiş naralar attılar ve Kambyses ile Kyros'un yaptığı gibi yüzlerini ve kalplerini bir bakire tarafından bir vuruşta öldürülmüş olan erkek aslanın kanıyla işaretlemek için atlarından aşağı atlayıverdiler.

Babam derin olmayan yarama Hindistan'dan gelmiş bir merhem sürdü. Ovadaki uğultu dinmişti, savaşçılar geleneğin izin verdiği sayıda aslanı öldürmüşlerdi. Avları avcılarının bulunduğu yere doğru sürenler öbürlerinin, dişi aslanlarla yavrularının kaçabilmesi için saflarını açmışlardı.

Büyük bir ateş yakılmıştı. Kambyses, Kyros ve klanın savaşçıları bir şey yapmamı bekliyormuşçasına bana bakıyorlardı. Bu bekleyişin ve sessizliklerinin sebebi bilmiyordum, zira bütün ayin usullerini yerine getirmiş olduğuma emindim.

Birden anladım, çok ağır bir dans benliğimi ele geçirdi, bir şarkı gibiydi. Gözlerime kırmızı ve karanlık bir perde indi, sağır oldum, aslanın kokusu ve dudaklarımdaki kanının tadı içime işledi. Çok karanlık bir zamanın yokuşunu iniyordum dans ederek, binyılları katediyordum ve ataların inine, aslan tanrılarının arasına ulaşıyordum. Benimkine karışmış olan aslanın kanı, geçmişin, geleceğin artık olmadığı bir boyuta sokuyordu beni, bu boyutta yırtıcı hayvan ile benim aramda hiçbir ayrılık yoktu zira ölümün engeli yıkılmıştı. Bazen, birkaç dakikalığına bilince geri dönüyordum, görme duyusuna; ve hiç şaşırmadan fark ediyordum ki hepimiz, aslan tanrılarının bizi dünyaya getirmek ve böylece kendilerine layık hasımlara nihayet sahip olmak için bir vakitler çıktıkları o ilk mağarada dans ediyorduk. Bazen Kyros'un yanından geçiyordum, yırtıcıların burun ucu, dişleri ve zalimliği vardı onda ama gene de babamdı ve devamlı gülümsüyordu. Ortada Kambyses dönüp duruyordu, o hepimizin soyundan geldiği ataydı ve öyle mutlak bir kuvvetle, ağırlıkla, azametle dans ediyordu ki bir tek ben, bakire kraliçe ve dişi aslan olan ben, ona denk olmaya muktedirdim. Zamanın dışında böylece dans ettik, bir sunak ve bu sunağın üstünde alevleri alabildiğine yükselen muhteşem bir ateş yanı

başımızda beliriverene kadar. O zaman dermanımın tükendiğini hissettim ve bayıldım.

Kendime geldiğimde bir çadırın içinde uzanmıştım. Kyros yanıma oturmuş bana gülümsüyordu. Ovanın ortasındaki büyük taş sunağın üstünde odun yığını yanıyor. Kambyses dövüşte öldürülen aslanların cansız bedenlerini sürükleyen dağlıları ve arabalara koşulmuş atları yönlendiriyordu. Onları ateşe attıracaktı, daha sonra külleri klanın adamlarının ve müttefik kabilelerin tarlalarına serpilecekti. Dişi aslanın bedenine ayrı bir sunak tahsis edilecekti. Bu ayın dövüşünde dişi bir aslanı öldürmek, dahası Akoum'un yaptığı gibi bir kılıçla başını vurmak –zira böyle günlerde kullanılmasına izin verilen silahlar yalnızca yay ve kargıydı– bir cürümdü. Akoum ölümü hak ediyordu, ama beni büyük bir tehlikeden kurtarmış olduğundan ve ben kutsal savaşıma katılmış ilk kadın olduğumdan, klanın meclisi suçunu bağışlamış ancak onu bayramdan dışlamıştı.

Akşam inerken, aslanların cansız bedenleri sunağın üzerine koyulmuştu ve odun yığını tutuşturmakla ben görevlendirilmiştim. Cesetler yanarken dans tekrar başladı ve sihirli içeceklerin etkisiyle bizi tekrar aslana dönüştürdü. Ay tepemizde gökyüzünü arşınlarken danslarımız takımyıldızların danslarına benziyordu.

Aslanların ateşinin kuru, kıvılcımlarını uzaklara fırlatan alevler arada sırada yeniden canlansa da, usul usul sönüyordu. Dünya hiç bu kadar güzel, bu kadar zalim olmamıştı. Dansçılar dalgalar misali bana yaklaşan ve benden uzaklaşan çemberler oluşturuyorlardı. Bu erkek aslanların arasındaki tek dişi aslan bendim; arzuları, kıyıcılıkları dört bir yanıma sarıyordu, ama dev şekillerinin gölgeleri ovanın bitimine kadar uzanan babamla Kambyzes'in üstün gücü beni koruyordu. Dansçılar arasında sık sık kavga çıkıyordu, kükremeler yeri göğü inletiyordu, çarpışmalar şiddetli, hızlıydı ve dökülen ilk kanda durmak zorundaydı. Fakat dans durmuyor ve bizi yavaş yavaş dünyanın başlangıcına, ruhun vahşi bedeniyle uzlaşmasına taşıyordu. Şafak söktüğünde, babam dişi aslanın odun yığınını tutuşturdu ve hepimiz onun önünde secde ettik. Alevler bedenini yutarken, Akoum'un av sürücülerinin arkasına saklanıp beni gözetlediğini fark ettim. Orada olmaya hakkı yoktu, ona doğru koştum, bıçağımla saldırdım. Geri geri giderek kendini koruyordu, yüzünde gördüğüm şeye tahammül edemedim. Bıçağımla atıp dişi aslan gibi üzerine sıçradım ve vahşice boynundan ısırdım. Uluyarak yere düştü, Kyros bizi ayırdı. Ayağa kalkarken, "Kanımı içtin!" diye fısıldadı.

Bundan tiksindim, kaçtım, yere kapaklanıp kustum. Güneş gökyüzünde yükselmişti, geride sadece kararmış odun yığınları, arabalarına veya atlarına doğru yürüyen yorgun erkekler ve ovada bir yerlerde, beni buraya getirmiş ve benim yerime ölmüş olan al kısırağın cesedi vardı.

Kambyses, aslanların küllerini kavanozların içine toplamak üzere hizmetkârlarıyla kalmıştı. Babam, gücüm tükenmiş bir halde beni atına bindirdi. Üstüm başım kan içindeydi, yaram ıstırap vermeye başlamıştı, ateşim çıkmıştı. Saçlarımda ve giysilerimde yanık izleri vardı, zira farkında olmadan odun yığınlarının çok yakınında dans etmiştim. Annemle ablam beni tedavi etmek istediler, ama önce bahçesine gidip biraz dinlenmek için annemden izin istedim, buna ses çıkarmadı.

Kendisinin tasarlamış olduğu ve bakımını yaptığı bu bahçe mütevazı ölçülerdeydi ve bağların ortasına gizlenmişti. Dört bir yana yayılan pınar, nefis bir serinlik duygusu veren bir müzik saçıyordu bahçeye. Çiçekler, gölgelikler, kuşların varlığı, bu bahçedeki her şey sabırlı bir içe dönme ve tefekküre dalma kaynağıydı. Burada annemin sevecen, ağırbaşlı ve tutkulu hayatı; anlar, sesler ve renklere ilişkin hassas kavrayışı fark ediliyordu. Ateşten kararmış yüzümü, kanlı giysilerimi

ve aşırı derecede yanmış saç tutamlarımı gördüm pı-narda. Annem yanıma geldi, ona sudaki aksimi gösterdim. "Şu vahşi kıza bak, o benim, ben böyleyim." Beni kollarına alıp şöyle dedi: "Seni olduğun gibi seviyorum." Beni sakinleştirdi, teselli etti. "Senin gibi olmak, bu bahçe gibi olmak isterdim," dedim. "Bu bahçe gibisin aynı zamanda," dedi bana, "ne zaman buraya gelsem seni düşünüyorum. Zamanın etkisini göstermesine izin vermelisin, senin için o gün geldiğinde aşkında." Eve döndük, ablamlarla annem beni yıkadılar, yarımını temizleyip sardılar, uyudum.

Ertesi gün, benliğimin derinliklerinde, hâlâ annemin kızı, ablamın kız kardeşi olduğumu; yuvalarını ve Grek ülkesinin âdetlerini her şeyden aziz tutan kadınların göreneklerini, işlerini ve zevklerini onlarla paylaştığımı hissettim. Üçümüz birlikte halı dokuyarak şarkı söylerken babam içeri girdi. Onu bu kadar yakışıklı, bu kadar dingin, iyilik, cesaret ve zarafetle böylesine derinden yoğrulmuş görünce, etrafımda arzuyla homurdanan ve kükreyen erkeklerin, yırtıcı hayvanların ortasında ikimizin aslan tanrıların dansını nasıl edebildiğimizi düşündüm. O ki Hindistan'ın bilgilerinin ve kutsal

kitaplarının sınırsız Tanrısını tanımişti, benim görmüş ve dans etmiş olduğum o aslana nasıl dönüşebilmişti, bunu bana söylemesi için yalvardım. Klanın erkeklerinin arzusunu bir gece boyunca mıknatıs gibi üzerine çekmiş olan o dişi aslana; o sırada olduğum, şüphesiz hâlâ olduğum, bir erkek aslanı öldürmüş ve gırtlaktan ısırarak bir erkeği yaralamış olan o vahşi dişiye nasıl tahammül etmişti. Annemle ablam ayağa kalktılar, sanki bizim aramızda kendileri gibi kadınların paylaşmak istemedikleri sırlar ve tutkular söz konusuymuşçasına, odadan çıkmaya yeltendiler. Babam onlardan kalmalarını istedi. "Mısırlılar ve Hintliler," diye karşılık verdi, "Tanrıya, tanrılara, insanlara ve onların evrenle olan ilişkilerine dair derin deneyimleri, çok yüksek kavramları zihinlerinde ve yüreklerinde geliştirdiler, anıtlarında tasvir ettiler. Bizim yolumuz onların tuttuğu yol değil, onların kendi tarzlarına göre aradıklarını biz aslan atalarımızın arasında bedenimizde yaşıyoruz. Bunu onlarla yaptığımız mücadelede, onlara duyduğumuz saygıda ve, dövüşten sonraki her yıl, bizi onlarla ve dünyayla birleştiren barışma gecesinde buluyoruz. Mısırlılar ve Hintliler bazen Tanrıyla konuşabilir, onun sözlerini tekrarlayabilir ve çocuklarına bunları aktarabilirler. Biz Tanrı hakkında aslanların bildiği şeyi bili-

yoruz sadece. Bu da, bizim olan bu zaman ve bu ülke için yeterli. Biz Tanrıdan söz edemeyiz, ama ayin dövüşü günlerinde onu dansla ve seninle yapabilmiş olduğumuz gibi bazen de şarkıyla ifade ederiz."

Bunun üzerine dizlerine kapandım ve bağırdım: "Ben şarkı mı söyledim?" – "Evet, şarkı söyledin ve aslanlar yanarken hepimiz de seninle birlikte söyledik."

Yüreğimi daraltan kaygıyı artık zaptedemedim ve anneme bakarak babama sordum: "Hezeyanım sırasındaki gibi sevinç şarkısı mıydı?" – "Hayır, bilmiş ve unutmuş olduğumuz çok eski bir şarkıydı. Aslanların kanının ve ihtişamının şarkısı, ölümleri kadar mağrur, ölümleri kadar korkutucu."

Annemle ablam tekrar yerlerine oturup dokumaya başladılar. Babam beni tezgâhımın başına götürdü, aramızda uzun, huzur veren bir sessizlik oldu. "Atlar olmadan mutlu olabilir miydin?" diye tuhaf bir soru sorarak bu sessizliği bozdu. Cevap veren annem oldu: "Henüz değil." Sonra yüzünde bir tebessümle: "Günün birinde, belki."

Kambyses birkaç gün sonra geldi, dişi aslanın küllerinin cesaretinin hak ettiği şekilde onurlandırıldığını söyledi bana. En yüksek dağımızın tepesine çıkmış ve önünde uzanan boşluğun her yönüne külleri serpmiştii.

Onunla yine ava gitmekte tereddüt ediyordum, fakat annem gitmemi söyledi, ben de kendimi bu zevkten mahrum bırakmadım. Gündüz evdeyken, neysem o olmak için, bir kadın olmaya hazırlanan genç bir kız olmak için kendimi zorluyordum, ama Kambyzes'le beraberken sık sık aslanları düşünüyordum, geceleyin ise onları rüyamda, hiç görmemiş olduğum denizin kıyısında görüyordum.

Aradan biraz zaman geçtikten sonra bir ulak gelip Arses'in bizi ziyarete geleceğini haber verdi; Arses, uzun zamandır bölünmüş olan klanın yeniden birleştirilmesini Kambyzes'e teklif etmek için Grek ülkesinden geliyordu. Babam da bundan yanaydı, kralların giderek artan kudreti karşısında özgürlüğümüzü korumanın yolu olarak görüyordu bu birleşmeyi. Kyros, Arses'i Hindistan'da tanımişti ve onun gözünde olağanüstü bir adamdı. "Çok cesur bir adam, çok usta bir denizci, yıldızlar konusunda çok mahir bir gözlemci ve adalet duygusuyla hareket eden bir klan reisidir," dedi.

Arses yavaş yavaş keşfedilen bir adamdı, dostu İtrios'la geldiğinde ondan pek etkilenmedim. Ne boyu posu, ne de konuşmasındaki ateşlilikle dikkat çekiyordu. Ondaki gelişmiş ölçü duygusunu önce temkin zannettim; bu meziyete pek değer vermezdim. Kambyzes'in

Grek ülkesinden bir Grek diye hep küçümseyerek sözünü ettiği insanlardan biri olarak görüyordum onu. Annemle ablam, babamın misafirlerimize gösterdiği dostluğa ve ilgiye hemen iştirak ettiler. Ben hiç böyle bir şey hissetmiyordum ve Kambyses'in de, Arses'i ağırlamasındaki nezaketin ve ona gösterdiği saygının altında, benim gibi düşündüğüne emindim.

Bir sabah, şahin avından biraz geç döndüğümünden, evimizin girişine kadar atımı dörtnala kaldırdım. O gün kendimi harikulade iyi hissediyordum ve yalnız olduğumu sanıp, Kambyses'in bana öğrettiği gibi eyerin üzerinde ayağa kalktım ve seslenerek atımı durdurup bir sıçrayışta yere atladım. Bunu zarifçe yapmış olmalıyım ki, bir ağacın gözlerden gizlediği Arses'i gördüğümde dili tutulmuş gibiydi. Beni hayrete düşüren bir hayranlıkla bakıyordu bana, ama yemek için eve girdiğimizden bunun üstünde durmadım. Arses'in ablama âşık olduğuna kanaat getirmiştım, yemek boyunca aralarında hüküm süren mutluluk ve neşe havası, bu kanaatimi doğruluyor gibiydi. Ablam benden daha güzel ve daha zekiydi, benim için çocukluğumdan beri aşikâr bir durumdu bu. Bu durum beni incitmiyordu, çünkü beni kendi hayatına, klanın hayatına ve aslan adamların kardeşliğine ortak eden Kambyses'in tercihi orta-

daydı, ablamsa bunlara katılmıyordu.

O gün, Arses'in bakışı giderek ağırlığını içimde daha çok hissettirirken, ablam her zamankinden daha ışıltılı ve daha şen görünüyordu. Arses'ten dolayı böyle olduğunu düşündüm ve onunla birlikte sofrada hizmet ederken şaşkınlıkla şöyle bir şey hissettim: Daha birkaç saat öncesine kadar bana ardına kadar açık görünen hayat, birden çaresi bulunmaz bir şekilde geçit vermiyordu sanki.

Ertesi gün, Kyros'la birlikte, uzak bir çiftlikte hasta olan bir klan kadınına tedavi etmeye gidecektik. Arses bize eşlik etmek istedi. Babamla benim gibi doğuştan binici değildi. Ne atlarımızın ateşli tabiatına alışkındı, ne de memleketimizin o çok düşkün olduğumuz vahşiliğinin karşımıza çıkardığı güçlüklerle. Her engelden önce, ilkin onu nasıl aştığımızı bakıyor, ondan sonra beceriksizce ama daima kararlı olarak üzerine yürüyordu. Bir keresinde attan düştü ve kalkarken bana şöyle dedi: "Denizde daha yetenekliyim." – "Ben de orada korkardım!" dedim, sonra düşünmeden: "Ama sizinleyken değil!" Çok güzel bir tebessüm yüzünü aydınlattı, sanki ona bir vaatte bulunmuştum. Halbuki hiçbir vaatte bulunmamıştım ve bu tebessüm beni allak bullak etti. Çiftliğe varınca, babam hastayı muayene etti, ona bir

ilaç verdi ve ona masaj yapmamı söyledi. Kyros büyük bir şifacıydı, fakat ablamla bana annemizden geçen o Tanrı vergisi ellerle iyileştirme yeteneği yoktu onda.

Babamın bize ilkelerini öğrettiği ve Tanrı vergisi yeteneklerimizin özelliklerine uygun olarak tatbik ettiğimiz bir Hint yöntemine göre masaj yapıyordum kadına. Bu sırada babamla Arses oturma odasına geçmişlerdi ve kadının kocasıyla konuşuyorlardı. Kadın ellerimin etkisini hissetmeye başlıyordu, daha iyi nefes alıyordu, ellerimin bu güzel bedenin üzerinde çalıştığını hissetmek hoşuma gidiyordu. Günün birinde, tıpkı onun gibi benim de bir erkeğin ellerinin bedenime dokunmasının nasıl bir his olduğunu tadacağımı düşündüm. O esnada, oturma odasının sessizliğe büründüğünü fark ettim ve arkamı dönünce Arses'in bana bakmakta olduğunu gördüm. Onun bakışını izleyen babam da kadınla bana baktı ve şöyle dedi: "Ne kadar güzeller."

Arses karşılık vermedi, karşılık veremeyecek halde olduğunu, yapabildiği tek şeyin yitip gitmiş bakışıyla bizi seyretmek olduğunu anlamak için arkamı dönmem gerekmiyordu. Kyros olanları fark etti ve onu dışarı sürükledi. Korkuları ve gerginliği son bulmuş olan kadın ayağa kalktı ve ilahi nefesin üflendiği ellerden şifa bulunduğunu söyledi. Yemeği hazırlamasına yardım ettim,

hep birlikte yedik ve ancak geceleyin, ay ışığında, oradan ayrıldık. Babam önden gitmeme izin verdi, Arses'in bakışıyla hâlâ kendimden geçmiş bir halde, çılgın bir koşu tutturdum. Bir dağ geçidinin ucunda, az ileride dişi bir aslan gördüm, silahsızdım, ama yavaşlamadım. Akoum'un öldürmüştü olduğu dişi aslanın ruhuydu belki de, şayet intikamını almak istiyorsa, o gün, hayatımın en güzel günü, ölmek için güzel bir günmüş gibime geliyordu. Dişi aslan bir sıçrayışta uzaklaştı, kendi kendime şöyle dedim: Bu bir işaret, yaşayacağım. Onun için yaşayacağım.

Atlarımız tutturmuş olduğumuz hızdan bitkin düşmüştü. Bir gölün yakınından geçiyorduk, su içip dinlebilsinler diye durdum. Arses yanıma geldi, çok solgundu, benimle konuşmaktan duyduğu korkuyu yenmek için muazzam bir gayret sarf ettiğini gördüm. Ben de korktum, hemen uzaklaştım, ondan kaçıp kurtulmak için suya atladım. Arkamdan geldi, kendimi çok hantal hissediyordum, benden daha hızlı yüzüyordu. Beni durdurdu. Ay ışığı kıyıyı aydınlatıyordu, ıslak saçlarım yüzüme düşüyordu, bu maskenin beni biraz koruduğunu zannediyordum. Sadece gözlerimi görebilirdi, ama gözlerim ona yetiyordu. Bir tek başlarımız suyun dışındaydı, bana bakıyordu, Evet de! dedi. Evet, dedim.

Birbirimizle konuşmadan farklı yerlerden sudan çıktık. İçimde olanlardan o kadar korkmuştum ki mutlu olmama imkân yoktu. Üşüyorduk, neyse ki Kyros ateş yakmıştı. Ateşin başında ısınınca, Arses ayağa kalktı ve "Diotime'yi seviyorum," dedi. "Farkındayım," dedi babam. "Onun karım olmasını istiyorum." – "Ya Diotime ne istiyor?" Babam bana bakıyordu, ama ağzımı açıp tek kelime edemedim.

"Onu istiyor musun?" diye tekrar etti. Soğuktan değil, Arses'in o gece içimin derinliklerinde uyandırdığı korkudan hâlâ titreyerek başımla evet dedim. "Sen onu istiyorsan, annenle ben de istiyoruz."

Demek biliyorlardı, hatta kendi aralarında bunu konuşmuşlardı, benimse şu ana kadar bu aşktan haberim yoktu. "Geriye Kambyzes'in onayını almanız kalıyor," dedi Kyros, "kolay olmayacak."

Gecenin başındaki müthiş dörtnal ile devam etmedik, yürüyüş adımıyla, birbirimizle konuşmadan geri döndük. Ertesi gün Kambyzes'in arazisinde şahin avı vardı, Arses devamlı peşimden geliyordu. Gözlerini üzerimden ayırmıyordu. Hareketlerim, tebessümüm onun gözünde kusursuzluğun ta kendisiydi, bakışının

etkisi altında öyle de oluyorlardı.

Kambyses olağanüstü bir şeyin olduğunu hissediyordu. Şahinler manevralarında hiç bu kadar çevik, bu kadar mükemmel, avlarını yakalamakta bu kadar hızlı olmamışlardı. Keyifle bana gülümsüyordu, bana yönelttiği bakışın Arses'inkine benzediğini anlaşılması güç bir kavrayışla hissediyordum, ama onunkine çöküşün ve yakıcı bir hüznün eli değmişti.

Avdan sonra, uzun süre birlikte konuştular. Yanıma geldiklerinde, Arses'in allak bullak olduğunu gördüm. Nedenini bilmek istemiyordum, klanın işleri beni artık ilgilendirmiyordu. İstedğim tek bir şey vardı, Arses'le birlikte ve onun için yaşamak. Haşin bir tonda Kambyses'e şöyle dedim: "Onunla evlenmek istiyorum. Evet de!" Karşımda ayakta duruyordu; uzun, yağsız bedeni, haşmetli bir şekilde öne fırlamış yüzü, daha önce hiç görmediğim ıstırap dalgalarıyla sarsılıyordu. "Beni terk etmek istiyorsun!" diye haykırdı.

Bunu hiç düşünmemiştim. Sadece Arses'i ve varlığımın onunki tarafından neredeyse tahammül edilemez bir şekilde istila edilmesini düşünmüştüm; bu istila bana soluk aldırılmıyordu. Ben de haykırdım: "Seni terk etmek istemiyorum. Onunla ve seninle yaşamak istiyorum." – "Bu imkânsız," dedi Arses, "benim yerim Grek ülkesin-

de, beni seviyorsan seninki de."

Kambyses boyunun bütün azametiyle doğruldu, bizden bir baş uzundu. "Tek başıma ölmeme göz mü yumacaksın? Benim için bir tek sen varsın, bunu biliyorsun."

Biliyordum, birden yolumu kesen bu her şeyi dışlayan aşkı bir adaletsizlik olarak hissettim ve "Buna hakkın yok!" diye karşılık verdim. Acıyla iç çekti: "Hak mı? Hak ne demek?" Doğru söylüyordu, bu beni öfkelenmişti, üzerine atıldım ve hezeyanım sırasında yapmış olduğum gibi ona vurdum. Geniş göğsüne, kollarına, sırtına yumruklarımınla vuruyor, bir yandan da "Evet de! Evet de!" diye bağırarak onu öpüyordum. Halbuki hezeyan içinde falan değildim, o da bunun gayet farkındaydı. Bedenimde olanları kendi bedeninde hissetsin istiyordum. Ne pahasına olursa olsun Arses'in karısı olmam şarttı. Bunu istememiş, bunu arzu etmemiş, bir kartal gibi üzerime çullanan bu olaya onun kadar şaşırmıştım. Evet demesi şarttı, başıma gelen bu korkunç şeyi benim de kabullenmem için bu evetin kutsamasına ihtiyacım vardı. Darbelerim altında adım adım geri gidiyordu. Pes edemeyeceğini, bunun tabiatına aykırı olduğunu gayet iyi biliyordum, ama anlayabileceğini, hatta anlamakta olduğunu hissediyordum. Anladı, söy-

le dedi: "İyi bir seçim yaptın." Umduğum bu değildi, seçim söz konusu değildi, benim için de, eminim Arses için de böyle bir şey hiç söz konusu olmamıştı. Ona vurmaya, bir yandan da "Evet de! Evet de!" diye bağırarak öpmeyi sürdürdüm. Sonra birden, ismini söylemek geldi içimden. Bağırmaı kestim ve inanılmaz bir tatlılıkla "Kambyses," dedim.

Ona olan olanca sevgimi o zaman hissetti, ama Arses ile benim aramda meydana gelmiş olanın, meydana gelmekte olanın bir duygu değil, bir arzu değil, insan kaçırma, seçilme, onun ve benim müdahale edebileceğimiz yerin çok daha yukarısında ve daha derininde alınmış bir karar olduğunu da hissetti.

Vurmaya kestim, beni kollarında tuttu, tıpkı ben küçükken yaptığı gibi havaya kaldırdı. Gülüyor, biraz da çırpınıyordum, çok mutluydum. Otoritesinden hiçbir şey kaybetmemiş olduğunu ve hâlâ en güçlü olduğunu bu şekilde bana gösterdikten sonra, şöyle dedi: "Evet. Evet diyorum." Sonra, ben elini öperken –bunu yapmaktan oldum olası hoşlanırdım–, "Ama Arses'in klanının kurallarına uyması şart," diye ekledi ve gitmemizi işaret etti.

İkimiz, nasıl oldu bilmem, gene at üstündeydik. Aklım Kambyses'le o kadar meşguldü ki, bu sahne ce-

reyan ederken Arses'i gözden kaybetmiştim. Gözyaşlarımı, öfkemi unutmuşum, artık mutluluğumu hissediyordum sadece. Muhakkak ki Arses de benim kadar mutluymuştu, bağıyor, şarkı söylüyordum. Birden suskunluğunu fark ettim. Yüzü kararmıştı, "Kambyses'in şartlarını tasvip etmiyorum," dedi.

Şaşırap kaldım, klanın reisi olarak kabul edilmek için yerine getirilmesi gereken ayin usulleri basittir. Yalnız, yayan, bir kargı, bir yay ve üç okla silahlanmış olarak, klanın meclisinde kaderin belirlediği bir erkek aslanı öldürmek gerekir. Risk büyüktür, klan reislerinin dar çemberine girmeye çalışırken pek çok adam ölür veya sakatlanır. Arses bir yırtıcı hayvan avcısı değildi, hatta avcı değildi, ama bu sınamanın onun gücünün üstünde olmadığına emindim. Ona şöyle dedim: "Yırtıcı hayvanları avlamayı öğreteceğiz sana. Göreceksin, bir aslanı yenmekten daha güzel bir şey yoktur dünyada." Söylediklerime inanıyordum, on dört yaşımın aklydı bu. Arses hayran olunacak bir tebessümle bana baktı, beni seyretmenin onun için aslanları öldürmekten çok daha heyecan verici olduğunu anladım. Yüzüm kızardı, onun bakışıyla daha güzelleştiğimi hissettim, ablamdan ve klandaki birçok genç kızdan daha az güzel olduğumu –gerçekte öyleydim– düşünmez oldum.

Aslanı benim için öldüreceğini söyledim ona, eğer öldürülürse, aslanlara saldırarak onun intikamını alırdım, içlerinden biri beni öldürünceye kadar, zira onun ardından hayatta kalmak istemiyordum. Bunları ona beni daha da güzelleştiren bir coşkuyla söyledim. Sevdiğimiz, artık bizim ağacımız olmuş bir ağacın gölgesine gidip oturduk bir süre. Ümidin ve heyecanın etkisiyle gittikçe güzelleşiyordum, bana hayranlıkla bakarak şöyle dedi: "Sen Aphrodite'sin ve Artemis'sin. Eğer aynı zamanda biraz Athena isen, bir aslanı öldürmenin beni tiksindirmediğini anlayabilirsin. Barbar bir usul bu, Greklere yabancı bir usul. Kendi memleketimde ve Hindistan'da hayvanlardaki yaşamı kutlu saymayı ve onları yok etmemeyi öğrendim." – "Biz onları yok etmiyoruz, onlarla dövüşerek onları onurlandırıyoruz. Kambyses bu kurala saygı göstermeni istiyor. Değişmeyecek." – "Biliyorum." – "O halde benden vazgeçiyorsun?" Benim ona baktığım gibi bana baktı, ikimiz de vazgeçmenin imkânsız olduğunu biliyorduk.

"Onu öldüreceksin. Kambyses'in arzusu yerine gelecek, klan birleşmiş olacak ve birlikte yaşayacağız," dedim. "Evet," dedi, tıpkı Kambyses gibi. Benim yüzümden onun kadar ıstırap çekiyordu.

Kyros'la ben, Arses'i dövüş için eğittik. Bazen Kambyes de bize katılıyor ve birkaç hareketle ve tek tük sözle ona bizim yapabildiğimizden daha iyi bir şekilde aslanı düşünmesini öğretiyordu.

Kader, reislerin meclisinde, karşı karşıya geleceği yırtıcıyı belirledi. Akoum da, bundan hiç memnun kalmadığımız halde, bize kılavuzluk etmek ve hasmı olacak aslanı Arses'e göstermek üzere seçildi. Babamla ben Arses'e refakat ettik. Kambyes ile meclis üyeleri dövüş günü bize katılacaklardı.

Yırtıcının av sahası çöl ile dağın hududundaydı. Civardaki kabilelerin korktukları ve ulu saydıkları yalnız yaşayan, yaşlı bir hayvandı. Birçok erkek, reislerin yetki ve haklarına sahip olmak için, ona saldırmayı denemişlerdi daha önce. Hepsi öldürülmüştü, ama ölmeden onda çeşitli yaralar açmışlardı, bunlar da onu daha yırtıcı kılmıştı. Kambyes bile, bir av sırasında, onun tarafından gafil avlanmıştı, dövüş yenen de yenilen de olmaksızın sona ermişti. O zamandan beri Büyük Aslanın –ona böyle deniyordu– savaş ayinine sokulmasını veya kabilelerin ona saldırmasını sert bir şekilde yasak etmişti. Onun Arses'in hasmı olmasını dilememişti elbette, buna karar veren uğursuz kaderdi.

Aslanın av sahasının yakınında kamp kurduk, er-

tesi gün Akoum izlerini ve alışkanlıklarını incelemesi için Arses'i yanında götürdü. Gün bana çok uzun göründü, bir türlü patlamayan bir fırtınanın tehdidiyle ve zaptetmeyi beceremediğim bir sıkıntının azabıyla yüklüydü. İki adam dönünce, Akoum'un duygusuz ifadesinin altında bir zafer duygusu ve gizli bir alay sezer gibi oldum. Arses de duygularını gizlemekte en az onun kadar ustaydı. Kendini pek ortaya koymayan ama karşı konulmaz olan o bayıldığım otoritesiyle, Akoum'a şöyle dedi: "Görmek istediğimi gördüm, Kambyses'in yanına dönün." Öteki tereddüt ettiğinden, ekledi: "Şimdi." Akoum ne hayal kırıklığını ne de öfkesini saklayabildi, ama emir öyle bir tarzda verilmişti ki itaat etmekten başkası gelmedi elinden.

Onun gidişiyile rahatladığımı hissettim, ama Arses'in sessizliği beni şaşkınlığa düşürdü. Ay çıktığında, akşam yemeğinden sonra, babama döndü ve şöyle dedi: "Diotime ile ben bir tuzağa sürüklenmişiz. Kambyses bunu bilmiyor elbette, ama mümkün olduğuna inanmadığım ve hayvanlarla insanlar arasındaki ilişkiler üzerine bildiğimi sandığım her şeyi altüst eden bir şey söz konusu. Söylenebilecek bir şey değil bu, kendi gözlerinizle görmemiz lazım." Her zamanki ses tonuyla konuşmuyordu, esrarengiz bir olayın onu altüst ettiği-

ni hissettik. Babam ona sorular yöneltmedi, ben de bir şey sormaya cesaret edemedim.

Arses, bütün gün boyunca, Büyük Aslanın av sahasında bize rehberlik etti. Bazen onu şöyle bir gördük, ama hep çok uzaktan. Ağır ve yakıcı bir sıcak vardı, kaygıdan kolum kanadım kırılmış gibiydi. Gecenin ilk saatlerinde, aslanların bilgisine vakıf olan Kyros bizi bir ırmağın kıyısına götürdü, ay çıktığında onu orada yakından görebilirdik. İyice saklanmıştık, rüzgâr da lehimizeydi. Aniden, mevcudiyetini haber veren hiçbir şey olmaksızın, aslan ortaya çıktı. Bugüne kadar gördüğümüz en büyük, en güzel yırtıcı hayvandı. Duruşu haşmetin ta kendisiydi, hareketleri dingin bir bütünlüğe gün ışıklı tezahürüydü. Ne var ki yaşlılığın yükünün bu korkutucu gücün üstüne çökmeye başladığı hissediliyordu. O sadece Büyük Yırtıcı değildi, aynı zamanda –kabilelerin onu adlandırdığı gibi– Ataydı, ömrü yakında tamamlanacak olan Ata. Ona bakarken, bir gün önce Arses'i öylesine derinden allak bullak eden şeyin ne olduğunu anladık. Hareketleri, tavrı, su içme veya eti parçalayıp yeme tarzıyla, hep tetikte olan hiddetiyle, Büyük Aslan atanın uzak imgesi değildi yalnızca. Aynı çağda yaşadığı Kambyses'in hayvanî imgesi, görkemli imgesiydi. Kambyses'in nüfuzu, yalnızlığı, kudreti var-

dı onda, aynı şekilde saygı uyandırıyordu, tıpkı onun gibi çevresindeki her şeyin üstünde karşı konulmaz bir etkisi vardı. Yırtıcı, Kambyzes'e beslediğimiz hayranlık ve sevgi duygularını uyandırdı içimizde derhal. Arses'in bir gün önceki sözlerini ansızın tam olarak anladık: "Bir tuzağa sürüklenmişiz." Akoum'un sabırla kurduğu ve Arses'in artık kaçıp kurtulamayacağı bir kapan, zira klan meclisinin kararları geri alınamazdı.

Kampa geri döndük ve Arses, birkaç kelimeyle, onun için meselenin sandığımızdan çok daha ciddi olduğunu anlamamızı sağladı. Şayet dövüş vuku bulursa, iki hasımdan her birinin dövüşü kazanma şansı varmış gibi görünüyordu, ancak bu sadece görünüşte doğrudu. Pers ülkesi klanı tarafından henüz tanınmadığı halde, Arses tüm klanın doğal reisiydi aslında, kendinde olduğunu kabul etmek mecburiyetinde olduğu bir güç vasıtasıyla da aslanların gizli efendisiydi. Yırtıcıyı dikkatle seyrettikten ve ırmağın kıyısında yakından gördükten sonra, Arses'in bu konuda hiç şüphesi kalmamıştı, bir gece önce gördüğü bir rüya da bu düşüncesini pekiştirmişti. Yırtıcıyla dövüşürse sonunda onu yenecek ve Kambyzes'in bu esrarengiz cisimleşmesini ve şüphesiz Kambyzes'in kendisini öldürecekti.

Babam Arses'e hak verdi, ona teşekkür etti, hatta,

kendinden hiç beklenmeyen bir davranışta bulunarak, onu kucaklayıp öptü. Ben de Arses'e hak verdiğimi düşünüyordum, Kambyses'i seviyordum, ölmesini istemiyordum. Ancak içimin derinliklerinde Arses'in kararını kabul etmeyen bir şey vardı, onun için de iki adamın yanından aniden ayrılıp çadırıma gittim ve hıçkırığa hıçkırığa ağladım. Gecenin ortasında uyandım, hâlâ ağlıyordum. Arses beni sevmiyordu. Benim onu sevdiğim gibi sevmiyordu, zira evlilik bağıyla beni kendisine bağlamak için her bedeli ödemeye hazır değildi. Kambyses'in biraderinin, karanlık ikizinin ölmesini reddediyordu, halbuki ben, aşkın zalim masumiyeti içinde, onu feda etmeye hazırdım. Çadırına koştum, ona yalvardım, Yırtıcıyı öldürmezse kendim gidip onun karşısına çıkacağımı söyledim. Kambyses'in ölümüne veya Aslanın ölümüne kadar beklemek cesaretini, gerekirse sabretmek cesaretini göstermeliyiz diye karşılık verdi, her hâlükârda ikisinin de ölümü birbirine yakın olacaktı.

Evet, ona göre acele edecek bir durum yoktu ve benimle konuşma tarzı Grek ülkesinden bir Grek gibiydi, ama benim küçük bir barbar olduğumu görmüyordu. Benim için her şeyin acil olduğunu, tutku yüzünden ve kanın korkunç çağrısı yüzünden çok acil olduğunu görmüyordu. Değişmek, onun düzeyine yükselmek isti-

yordum. Yolumuzu kesen o yaşlı aslanın ölmesini bekleyemezdim. Hiçbir şeyden vazgeçmek istemiyordum. Anladığım tek bir şey vardı, o da Arses'i istediğimdi, hemen ve ne pahasına olursa olsun. Koşarak çadırından çıktım, atımı eyerledim, kargım ve yayımla üç ok aldım ve aslanın av sahasına doğru dört nala yola çıktım. Arkamda bir gürültü duydum, Arses silahlanmış, beni izliyordu. Yanıma gelmeye çalışmadı, yardımına koşmaya hazır bir halde arkamda kaldı. Yırtıcının sahasını bir uçtan diğerine katettiysem de, ortaya çıkmadı. Sabahleyin döndüğümüzde, başka bir yoldan gelen babamla karşılaştık. Alaycı ve kızgın bir edayla baktı bana. "Senin yüzünden gecemi, kabilenin birinden adamlarla birlikte, Büyük Aslanı sahasının dışına çıkmaya zorlamakla geçirdim. Korkutucu bir hayvan, bir atı öldürdü, az kalsın bir adamı öldürüyordu, beni de yaraladı. Bu kadar çılgınlık yeter Diotime, eve dönelim!" Dönüşte, ikisi beni sıkı sıkı aralarına aldılar, zaten kaçmayı istemiyordum artık, ama başlayacak olan bekleyiş dönemine nasıl tahammül edebileceğimi hiç bilmiyordum.

Evimize döndüğümde dehşet içindeydim. Kim olduğumu bilmiyordum artık, Arses'in kim olduğunu da. Büyük Aslanla dövüşmeyi reddettiği için ona hayranlık duyuyordum ama beni elde etmek için tüm yasaları çiğnemediğinden dolayı ondan nefret ediyordum aynı zamanda. Annem kahredici çaresizliğimi gördü ve dağlarımızda yaşayan kabileler tarafından ululanan yaşlı bir bilgeyi benimle birlikte görmeye gitmesini nasihat etti Arses'e. Bilinmeyen bir imparatorlukta doğmuş olan bu bilge, kara mandasının adımlarıyla tüm Asya'yı katetmişti. Dertlerinin ağırlığı altında ezilenler, iç huzurunu arayanlar, onun temasıyla güç bulmak için dört bir yandan geliyorlardı. "Gidip onu görün," dedi annem, "çok yaşlıdır, bilgelik işaretidir bu. Mandası onu nereye götürürse oraya gider, bu iyi bir şey."

Babam onu onayladı ve hiç beklemediğim bir şekilde ertesi gün bizimle birlikte yola çıkmayı teklif etti.

Günlerce aradıktan sonra bilgeyi bulduk. Mandasının üstüne tünemiş uyukluyordu ve inanılmaz derecede yaşlı görünüyordu. Bizim gelişimizi fark etmemiş gibiydi, halbuki etrafta oynayan küçük çocuklardan biri ona mandası için ot veya bir çiçek getirdiğinde bakışıyla ona teşekkür etmek için gözkapaklarını hafifçe kaldırmayı ihmal etmiyordu. Hiçbir şey söylemeden yanına oturduk, manda yere çöktü, ihtiyar adam ayaklarının arasına kayıverdi ve başını böğrüne yaslayıp uyu-yakaldı.

Uzun zamandır ilk defa sakinleştiğimi hissediyordum, beni daha da güzelleştiren Arses'in bakışı altında uykuya daldım. Uyandığımda, çocuklarla kabilenin insanları gitmişlerdi. Geceleyin bilgenin başında beklemek için bir çift kalmıştı sadece, bir de ateş yakmış olan bir rahip. Arses bana bu rahibin uzun zamandır ihtiyarın peşinden gittiğini, sözlerini taşların üzerine kazıdığını ve bunları kuyuların yanına veya pınarların kenarına bıraktığını söyledi. Kimsenin okuma bilmediği kabilelerde bu kitabeler ne işe yarayabilir ki diye sordum rahibe. Cevap vermeden bana gülümsemekle yetindi. Aniden içimden gelen bir duyguyla onu öptüm. Mutlu olmuş göründü. Ertesi sabah ben uyanmadan gitti. Benim için bir taş bırakmıştı, çok güzel beyaz bir

taş, gayet pürüzsüz ve yumuşak, üstünde hiçbir şey yazılı değildi.

Yaşlı bilge uyandığında, başında bekleyenler büyük bir dikkat ve saygıyla onun bakımını yaptılar, neredeyse daima yüzünde gezinen yarı yarıya solmuş tebessümüyle onlara teşekkür ederek işlerini görmelerine izin verdi. O zaman Arses elimden tutup ona yaklaştı. Ona hikâyemizi anlattı ve Büyük Aslanı neden öldürmesi gerektiğini ama öldüremediğini. İhtiyar hiçbir şey demeden konuşmasına izin verdi. Bazen kaşlarını biraz kaldırarak sanki ona bir şey soruyordu. O zaman Arses baştan alıyor ve kimi ayrıntılar veya açıklamalar ekliyordu. İhtiyarın bazen uyuyakaldığı veya dinlemediği izlenimine kapılıyordum, ama Arses durmadı ve hikâyesine sonuna kadar devam etti. Sonra uzun bir sessizlik oldu, yeniden yürümeye koyulmuş olan mandanın üstünde sallanan İhtiyar gene uyuyakalmışa benziyordu. Birden yabancı bir dilin seslerini işittik, şarkıyı andıran gevşek ritimleri zihinlerimize değil bedenlerimize hitap ediyordu.

Kara manda durmuş otluyordu. Otların üzerine diz çöktüm, Arses de aynısını yaptı. İhtiyarın bizimle konuşmayıp bizi o güne kadar bilmediğimiz ama gene de onun peşinden gidebildiğimiz uçurumlara, yükseklikle-

re, sonsuz genişliklere sürüklediğini hissediyorduk. Birden Arses'e doğru döndü ve konuşma yeteneğini yeniden kazanarak ona şöyle dedi: "Vakit yakın belki ama eğer iki kamer ayı içinde manda bizi henüz gözlerden gizli olan yere götürmemişse evinize dönün."

Gözlerini kapattı ve uykuya daldı. Arses ile ben bu konuyu tartışmadık, bir karar da almadık. Yapacağımız tek şeyin İhtiyara refakat etmek ve olayı beklemek olduğu aşikârdı. Babam yeniden yola çıkmadan önce, girilen bu işe güveni olduğunu söyledi, halbuki bana tesadüfe bırakılmış gibi geliyordu.

Günler geçiyordu ve hayat durmadan yavaşlıyordu. Kambyses'in atlarının dörtnalının, av köpeği sürüsünün koşusunun, şahinlerinin uçuşunun yerine, kara mandanın ağır aksak adımlarının ritmine uymuştu. Yürüyüşünün ne anlama geldiğini bilmiyordum, bilmediğim şeyler gittikçe artıyordu ve bundan ıstırap duymuyordum. Kableden kabileyeye geçiyorduk, giysiler, lehçeler, yaşama tarzları değişiyordu, ama her yerde aynı saygı, aynı sevgi İhtiyarı sarıp sarmalıyordu.

Arses yavaş yavaş İhtiyarın en iyi yoldaşı, başlıca hizmetkârı haline gelmişti. Yüreğinin, dikkatinin, zihninin benden uzaklaşmaksızın devamlı olarak onunkine yaklaştığını hissediyordum. Kiskanmıyordum, onun

gibi yapmayı isterdim, bir şey bana engel oluyordu.

İlk kamer ayı sona erdi, epey yol almıştık ama Büyük Aslanın sahasına yaklaşmadan. Yeni kamer ayıyla birlikte, yolculuk farklı bir hal aldı ve manda doğuya yöneldi.

Böyle giderse yakında Yırtıcının sahasının yakınına varacaktık, yüreğimin yine ümitle ve korkuyla olduğunu hissettim. Manda, beni büyük bir hayal kırıklığına uğratarak, bir tepenin üstünde durdu, oradaki otlar hoşuna gitmişti. Günlerce, hiçbir şey yapmadan, bir kabile bayramının patirtisinin ortasında, orada kaldık. Hacılar, ihtiyarların en yaşlısını, ataların atasını veya, hâlâ dedikleri gibi, çocukların en çocuğunu görmeye geliyorlardı akın akın, zira çok geçmeden son nefesini vereceği söylentisi dolaşıyordu. Şurası bir gerçek ki yüzünde tebessüm ve uyku daha hızlı birbirini izliyordu, ama Arses'e göre onun bir parçası haline gelmiş olan kara mandayı durduran bu muydu?

O gece rüyamda aslanları ve Arses'in kazanmak üzere olduğu bir dövüşü gördüm. Tam o esnada dev bir dalga yükseldi denizde. Gökğürültüsü gibi gürleyerek bize doğru ilerliyordu. Çok yüksekti, masmaviydi ve kırmızı güneşlerle beneklenmişti. Arses'in zaferini daha iyi görmek için sahile uzanmıştım, ayağa kalkmak,

oradan kaçmak istedim, halbuki bize doğru hücumla kalkan dalganın her şeyi yutacağı çok açıktı. Zihnimde bir ses şöyle dedi: Kıpırdanmayı kes. Olduğun yerde kal. Arses de aynı şeyi düşünmüş olmalıydı zira o da yerinden kıvıldamadı. O zaman dalganın güzelliği karşısında sevinçten mest oldum. Doğan güneşin rengindeydi, denizin ortasında durmuştu. Tepesinde dehşet uyandıran köpükten saçları, üzerimizde asılı kalmıştı. Parlıyor, aydınlatıyor, son derece tehditkâr olmaktan bir an bile vazgeçmeksizin, bizi ısıtıyordu. Varolmanın, orada olmanın olanca mutluluğunu duyuyordum ve uyandım.

Arses'e koştum, gördüklerimi ona anlatmak; ümitlerim ve korkularım yüzünden mandanın ilerlemesine ben mi engel oluyorum diye sormak istiyordum. Beni dinlemek istemedi, beni ihtiyarın yanına götürdü ve onunla yalnız bıraktı.

Ona rüyamı anlattım, ama beni dinlediğine emin olamıyordum. Belki de bu gerekli değildi zira beni ilk defa görüyormuşçasına dalgın ve hoşnut bir edayla gülümseyerek bana bakıyordu. Mutluydum, mutluluğum giderek artıyordu, ona şunları söylemeye cesaret ettim: "Bazen Tao'dan bahsediyorsun, ne olduğunu anlamıyorum. Onu bana göster, beni aydınlatmasına ihtiya-

cım var." Gözleri kapandı, beni işitmemiş olmalıydı. Arses daha sonra bana uzun bir zaman diliminin geçip gittiğini söyledi, fakat bana göre bu bir mutluluk anıydı sadece. İhtiyar gözlerini açmadan elimi tuttu, çevirdi, avuç içi göğe bakacak şekilde, sonra, tamamen açık ve gevşemiş olduğunu hissedince, onu Tao diye adlandırdı.

Sonraki günler, Ayın ilk evrelerinde ve birçok kabilenin ülkesinde yol almayı sürdürdük. Kara manda sakin adımlarıyla bu kez neredeyse düz bir yolu izliyor ve doğuya doğru gidiyordu. Çoğunlukla yalnızdım, zira İhtiyar-Çocuk gücünü kaybettiğinden ve her an bineğinden düşebileceğinden, Arses onun yanından hiç ayrılmıyordu. Söz geçirilmez yüreğimin artık hiçbir arzusu kalmadığını o zaman fark ettim.

Bir sabah, şafakta, Arses gelip beni uyandırdı. Çocuk ona şöyle demişti: "Çok güçlü bir kargı, bir yay ve üç ok lazım sana. Diotime'yi gönder, bunları alıp gel sin."

Demek vakit yaklaşıyordu, ama atımı mülkümüze doğru sürerken yüreğim sıkışmadı. Evimizde, herkes sanki beni bekliyordu. "Seni hiç bu kadar dingin görmemişim," dedi annem. Babam, silahları bana bizzat vermek isteyen Kambyes'e götürdü beni.

Kambyses çok güzel, çok ağır, ucu tehlikeli şekilde sivri bir kargı gösterdi bana. "Bir rüya sayesinde onu seçmem gerektiğini anladım, en sevdiğim kargıdır, onun benim ellerimden Arses'inkilere geçtiğini gördüm." Dövüşmekte kararlı olursa, Arses'in Büyük Aslanı yeneceğine emindi. Sonra ekledi: "Klan birleşmiş olacak ve o seninle evlenecek, iyi bir şey bu. Ben artık yaşlandım. Senin mevcudiyetin sayesinde bunu daha önce hiç düşünmemiştim. Sen gittiğinden beri, yaşlı olduğumu biliyorum." Bir rahip gibi, aslanların rahibi gibi, kargıyı bana uzattı. Muhteşem bir yay ile üç adet ok da verdi.

At üstünde uzun bir yol gittikten sonra, Arses ile Çocuktan ayrılmış olduğum yere geldim tekrar. İzler şimdi düz bir çizgi halindeydi ve önceki kamer ayı sırasında kara mandanın bitmez tükenmez sapmalarına ve geri dönüşlerine hiç benzemiyordu.

Arses'i yeniden görmeyi çok arzu ediyordum, bakışı, mevcudiyeti ve belki de uykusu bana huzur vermiş olan Çocuk-İhtiyarı yeniden görmeyi ise daha da çok arzu ediyordum. Hacılar bana, "Bizi ziyaret etmiş olan yakında son nefesini verecek," dediler.

Bir gün ve gecenin bir bölümü boyunca yürüdükten sonra, onlara yetiştim. İlk kamer ayı sırasındaki ağır kabile değildi bu, manda artık durmuyor, yürürken bir yandan da otluyor ve geviş getiriyordu. İhtiyar çok değişmişti, hayatı incecik bir pamuk ipliğiyle bağlıydı. Ona yaklaştığımda, gülümsedi ve bir fısıltı halinde şöyle dedi: "Vakit yaklaşıyor, beni sen taşıyacaksın."

Akşama doğru, yol almakta olduğumuz tepelerden indik ve ormanlarla çölümsü büyük bir savananın hududuna vardık. Yırtıcının av sahasının sınırlarını tanıdım ve geceleyin rüyalarımında onun mevcudiyetini hissettim. Arses onu gözetlesinler diye iki avcı gönderdi. Onun pusuya yatıp beklediğini ve öldürdüğünü gördüler, o aslanların kralıydı, güneşiydi. Arses'e attıkları bakışlarda, hayatta kalmak konusunda ona pek şans tanımadıklarını gördüm.

Çocuğun emri alacakaranlığa kadar yerimizden kılmıdamamaktı. Güneş batmaya başladığında, uzun bir uykudan uyandı. Bize kısa ve kesin emirler verdi; çok eski zamanlarda, kendi ülkesinde, kudretli bir adam ve belki de bir savaş komutanı olduğunu hatırlatan emirlerdi bunlar: "Benimle beraber ilerleyeceksiniz, Diotime mandanın solunda, Arses sağında. Büyük Aslanı göreceğimiz zaman, Diotime beni kucağına alacak ve ona

ne yapması gerektiğini belirteceğim. Arses bizi izleyecek, ben durmasını söyleyinceye kadar. Kargısını aslanın bulunduğu tarafa doğru eğik olarak yere saplayacak ve hep aslanla karşı karşıya duracak şekilde kendini ayarlayacak. Klanın isteğinin yerine gelmesi için aslanın sende yara izi bırakması lazım, yaralanacaksın ama ölmeyeceksin, yeter ki kargını asla elinden bırakma." - "Hiçbir şeyden korkum yok," diye karşılık verdi Arses, "mademki Diotime'yi sana emanet ediyorum."

Kumlu toprak üzerinde, birkaç adım ötemizi görmemizi engelleyen yüksek otların arasında uzun süre yürüdük. Toprak yanıyordu, hava ciğerlerime girerken canımı acıtıyordu. Yırtıcının yakında olduğunu hissediyordum, ama görünmüyordu. Bir yerlerde Kambyses ile Kyros'un mevcudiyetini de seziyordum, olayı beklemekte olmalıydılar. Bizimle o kadar açık seçik konuştuktan sonra Çocuk-İhtiyarın kara mandanın üstünde huzurlu bir şekilde uyuyakalmış olduğunu şaşkınlıkla gördüm, manda hiç duraksamadan bizim bilmediğimiz yere doğru yürüyordu.

Arses, Kambyses'in kargısını sağ elinde tutuyordu, yayının okları sadağın içinde tıngırdıyordu. Çıkan do-

lunay kargısının ucunu ışıldattı, onun da, o her zaman-ki gözüpek ve gerginlikten uzak edasıyla, ışık saçtığını görmekten duygulandım.

Yüksek otların arasından çıktığımızda, göz alabildiğine uzanan kumları ve kayaları bulduk karşımızda. Bunların ortasında, duruşu, boyu posu ve mağrurluğuyla hayranlık uyandıran Büyük Aslan. Pençeleriyle toprağı kazarak, homurdanarak bize bakıyordu, çölün kapısını bekliyordu sanki. Kımıldamıyordu, ama hücum geçmeye hazırdı, ellerim bir kargı tutmak için içgüdüsel olarak kasıldı. Kara manda, Yırtıcının şiddeti giderek artan homurtularına aldırmadan, kendi yolunda sakin sakin ilerlemeye devam etti. Çocuk o zaman uyandı ve Arses'e şöyle dedi: "Burası!"

Arses durdu, yayı ve sadağı arkasına bıraktı ve kargısını yere sapladı. İhtiyar onu kucağıma almamı işaret etti, o kadar hafifti ki göğsümün üzerinde tutabildim. Mandanın alnına dokundu, "Yükünü taşıdın, evine dön!" diyerek onu takdis etti. Ve kara manda doğru yönüne gitti. "Aslana doğru git," dedi bana. Çocuğı göğsümde sıkıca tutarak ilerledim, onun mevcudiyeti beni koruyordu, zira aslanın gittikçe şiddetlenen kükremeleri yüzünden tedirgin olmuş, sarsılmıştım; kükremeler bedenimi harap ederken, zihnim derin bir sü-

kûnet içindeydi.

Yırtıcı bize hücum etti. Tam sıçrayacağı sırada, İhtiyar onunla konuştu. Sesi o baş edilmez sükûnetiyle durdurdu onu. İnsanların konuştuğu hiçbir dilde konuşmuyordu, ama söylediklerini anlayabiliyordum. Aslan koca cüssesiyle, ağzı açık, karşımızdaydı, korkunç mevcudiyetiyle hem gözlerimi hem de hayat namına bende kalan her şeyi işgal ediyordu. Gittikçe daha tatlı sesler çıkıyordu Çocuğun gırtlığından; incecik, süzülürcesine. Göğsümde kıvrılıp büzülmüşe benziyordu, ben de onun varlığı tarafından sarılıp sarmalandığımı ve himaye edildiğimi hissediyordum. Yırtıcı yatıştı. İhtiyar, bedenlerinin diliyle onunla konuşmayı sürdürüyordu; erkek aslanın sinirlerinden ve kaslarından oluşan ortak bedenlerinin diliyle. Tir tir titreyen ve fırtınalar kopan bedenimle yüreğim sakinleşti ve o bilinmeyen yerde hâlâ huzur içinde duran zihnime katılabildi. Çocuk, Aslanın güzelliğinden, karanlık parıltısından, güneşi kükremesinden duyduğu coşkuyla kendinden geçmişti. Ulu Atanın karşısında ayakta durmasına yardım etmem gerektiğini hissettirdi bana.

Bu haliyle sandığımdan daha uzundu, bir yandan yırtıcı hayvan lisanıyla öbürünün atardamarlarına ve kalbine nüfuz ederken, bir yandan da, okşarcasına ke-

sik kesik konuşarak, mütehakkim güzelliğinin ve ihtişamının yaşlılığın uçurumunda bozulmayacağını anlatıyordu. "Bizim için vakit geldi, ben yolculuğumu tamamladım, sen azametinin doruğuna ulaştın." Kucaklaştılar, Çocuğun kolları ile benimkiler Atanın boynuna ve yelesine dolandı, yanaklarımız onun ürkütücü yanaklarındaydı, kaslı ayakları ise bizim narin bedenlerimizi sarıyordu yumuşakça. Akıl sır ermez diyalog ve ikisinin bedeninin birleşmesiyle kafam karışmışken, ağlıyordum, İhtiyar ile Aslan da benimle beraber ağlıyordu belki.

Çocuğun Yırtıcıya "Git haydi!" dediğini duydum. Arses'in saati gelip çatmıştı. Sevdiğim Arses'in; tanıdığım en yüce insanla onun ağabeyinin, vahşi biraderinin yüz yüze gelişinde, uzlaşmasında eriyip gittiğim için bir an unutmuş olduğum Arses'in.

Arses kargısını yukarıda tutuyor ve gözünü Yırtıcıdan ayırmıyordu. Aslan Çocuğun sözlerini kabul etmişti, ama içgüdünün egemenliğindeydi hâlâ. Dönüp Arses'i gafil avlamayı denedi. Kambyses'in ona öğretmiş olduğu hareketleri şaşmaz bir kesinlikle ifa eden Arses, her seferinde ona karşı durmayı ve onu yaralamayı ba-

şardı. Yırtıcının hiddeti baskın geldi, sıçradı. Kararlı bir elin tuttuğu kargı onu delip geçti. Arses'i yalnızca yaraladı ve yıldırım çarpmışçasına yere düştü.

Çocuğu can çekişen Ulunun yanına taşımam gerektiğini anladım. Onu ayaklarının arasına bıraktım. Aslan sıkıca sarıldı ve başını böğrüne yasladı: "Burası bizim mezarımız ve dostluğumuzun mekânı olacak. Ne taş olsun, ne de iz." Beraber öldüler. Önlerinde diz çöktüm, Arses de yanıma çöktü, yaralarına rağmen gücü yerindeydi.

O kazanmıştı ve ben kurtulmuştum. Kurtulmuştum ve ağlıyordum, ağlamaktan kendimi alamıyordum. Benim Çocuğum olmayı istemiş olanı kaybetmişim. Arses de ağlıyordu belki, ama ona bakmaya cesaretim yoktu. Aslanın kanıyla kaplı bedeni içime işliyor, ışığıyla beni kör ediyordu.

Kambyses ile Kyros geldiler. Kambyses, o heybetli tavrıyla, iki bedeninin önünde eğildi ve Arses'e dönerek, ona sadakat yemini etti. Arses her zamanki sadeliğiyle onun ve Kyros'un yeminini kabul etti ve klan yitirmiş olduğu birliğine kavuştu.

Bir odun yığını hazırladılar. İki ölünün bedenleri yanıp kül olduğunda, Kambyses şahinlerini getirtti ve onları özgür bırakmamı söyledi: "Sen gideceksin, sen-

siz bir daha avlanmayacağım." Kederli değildi, kuşlar uçarken gülümseyerek bana baktı. Ertesi gün yola çıktık, dupduru, adeta uçucu bir sabahtı. Kambyses mutluymuştu, özgür kalmış şahinlerini ve eski günlerimizi düşünüyordu, tıpkı benim gibi. Genç ve muhteşem bir aygıra biniyordu. Bilmediği bir patikada onu dörtnala kaldırdı. Yeni devrilmiş bir ağaç kesti yolunu. Kambyses şaşırıyor, ama bugüne kadar hiçbir engel onu durdurmamıştı. At bir dala çarptı, düşerken onun üzerine devrildi. Kambyses'i atın altından çıkarmayı başardığımızda, yaraları ölümcüldü, bana gülümsemeye devam ederek can çekişti. Büyük bir sükûnet yayıldı yüzüne, çok yükseklerdeki şahinlerine kavuştu, kollarımın arasında tüm haşmetiyle öldü.

Gün doğarken küllerini gömdük, Çocuk ile Atanın kilerin yanına. Defnedildikleri yeri belirten hiçbir işaret yok. Bu yer, etrafındaki kayalar ve yakıcı boşlukla, kutsal olarak kaldı. Aslanlar ile insanlar orada karşılaşılırsa, hiçbiri saldırmıyor ve kimse kaçmıyor.

1990-1991